

Til
Nærings- og fiskeridepartementet

Vår dato: 18.09.2026

Innføring av en ordning med oppsplitting av kvotepakker og utveksling av kvoter mellom fartøy

Sjømat Norge og Norges Fiskarlag viser til at et flertall i Næringskomiteen på Stortinget uttalte følgende i punkt 2.9.1 (Innst. 264S-2023-2024) i forbindelse med behandlingen av *Meld. St. 7 (2023-2024) Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling (Kvotemelding 2.0)*:

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Venstre, mener en oppsplitting av kvotepakker og kvoteutveksling som ble vedtatt i Innst. 243 S (2019–2020) til Kvotemelding 1 kan være fornuftig med hensyn til miljø ved å redusere utslipp og drivstoffkostnader, utnytte alle kvoter og ressurser, og samtidig bedre råstofftilgangen til fiskeindustrien. En slik ordning bør omfatte alle fartøygrupper og kan avgrenses årlig. Flertallet ber om at regjeringen vurderer vedtaket og følger dette opp.

Sjømat Norge og Norges Fiskarlag viser videre til Næringskomiteens henvendelse av 16.02.2024 til Nærings- og fiskeridepartementet hvor komiteen stilte følgende spørsmål i nr. 54 som omhandler kvoteutvekslingsordninger og oppsplitting av kvotepakker:

«I Stortingsbehandlingen av kvotemelding 1, ble det vedtatt mulighet til oppsplitting av kvotepakker og innføring av kvoteutvekslingsordninger for i større grad utnytte fiskeriene optimalt. Ved lave kvotegrunnlag innenfor enkelte fiskearter så kan det være hensiktsmessig av økonomiske og miljømessige grunner at kvoteandeler fiskes av ett fartøy, istedenfor flere fartøy. Dette er ikke med i regjeringens forslag til tiltak. Kan det innenfor rammene av dagens system innføres et kvotebytte/kvotesamarbeid for å utnytte fiskeriene optimalt?»

I svarbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet av 1. mars d.å. ga departementet følgende svar på forannevnte spørsmål (nr. 54):

«Det foreslås ikke å utvide bruken av mulige kvotesamarbeidsordninger ut over at regjeringen foreslår å videreføre leiefartøyordningen og å innføre en sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter som fisker torsk, sei og hyse nord for 62 grader nord.»

Ovenstående stadfester at selv om Nærings- og fiskeridepartementet i utgangspunktet ikke la opp til en utvidet bruk av kvotesamarbeidsordninger, så har et flertall i Næringskomiteen bedt regjeringen følge opp spørsmålet om oppsplitting av kvotepakker og kvoteutvekslingsordninger. Det vises også til vedlagte notat fra Norges Fiskarlag til Næringskomiteen av 13.3.2024 vedrørende spørsmål om kvoteutvekslingsordninger.

Landsstyret i Norges Fiskarlag har også påpekt følgende om dette temaet i et vedtak fra mai d.å.:

«Landsstyret vil påpeke at det snart er 10 år siden Eidesenutvalget fremmet forslag om fleksible kvoteordninger innenfor kvoteåret. Fiskarlaget har hele tiden vært positiv til å vurdere slike ordninger, men at det først ville være behov for å utrede nærmere detaljer og vilkår om ordningene. Det er flere forhold som taler for at det haster med å få utredet nærmere rammer for mulige kvoteordninger som innebærer årlig kvoteutveksling, kvotebytter, oppsplitting av kvotepakker mv. Norges Fiskarlag vil derfor be om at departementet og Fiskeridirektoratet prioriterer et slikt utredningsarbeid i samsvar med merknadene fra flertallet i Næringskomiteen»

Det er flere gode grunner til å få på plass en ordning med oppsplitting av kvotepakker og utveksling av kvoter mellom fartøy. Særlig i hvitfisksektoren er det et potensial for bedre utnyttelse av tilgjengelige ressurser og for effektivisering av fisket. En slik ordning vil legge til rette for at fartøyene kan differensiere og spesialisere seg, for eksempel på ulike arter. Det vises til at Bearbeidingsutvalget i 2022 pekte på at en adgang til oppsplitting av kvotepakker og utveksling av kvoter 'vil kunne gi mer råstoff til sjømatindustrien, forlenge sesongene og øke kvoteutnyttelsen av fiskearter som er godt egnet til videreforedling'.

Både i dagens situasjon, med svært lave kvoter i flere av de viktigste fiskeriene og ved mer normale kvotenivåer vil ordningen være viktig ved at den vil bidra til at tilgjengelige ressurser utnyttes og til økt lønnsomhet og økt verdiskaping i hele verdikjeden. I tillegg vil en slik ordning kunne bidra til reduserte utslipp av klimagasser fra fiskeflåten.

Sjømat Norge og Norges Fiskarlag er innforstått med at etablering av en slik ordning vil reise problemstillinger som berører sentrale forhold ved reguleringssystemet. Det er derfor nødvendig at innretningen av ordningen bygger på grundige utredninger for å sikre at den ikke kommer i konflikt med andre viktige fiskeripolitiske mål. I dette perspektivet vil forhold som varighet av kvoteoverføringer og transparens være sentrale elementer.

Sjømat Norge og Norges Fiskarlag ber på denne bakgrunn om at Nærings- og fiskeridepartementet følger opp anmodningen fra flertallet i Stortingets næringskomite. Organisasjonene er innstilt på et nært samarbeid med myndighetene for å komme frem til et godt grunnlag som kan lede til innføring av en ordning med oppsplitting av kvotepakker og utveksling av kvoter mellom fartøy.

Vennlig hilsen
Sjømat Norge og Norges Fiskarlag

Martine Werring-Westly
Direktør industri

Sverre Johansen
Generalsekretær

Kopi: Fiskeridirektoratet
Stortingets næringskomite
Nord Fiskarlag
Sør-Norges Fiskarlag
Fiskebåt